

(باسى 3 – بەتتە)

جىلجىمالى يىتتەرەت پايدالانۇشسۇلاردىڭ سانى ۶مىر مىلليارد 450 مىلليونغا كۈبەيدى. ونەر كاسىپ يىتتەرەتتىنىڭ دامۇىن قولىداپ، جاساۋ كاسىبىنىڭ سىغىرلاۋىن، زەرەدىلىسلەنۇىن پارەمەندى جەبەدىك. ماماندىانغان، سارالانغان، ەرەكشەلەنگەن، جاڭغالاد. مان ورتا، شاعىن كاسىپورىندار 70 مىڭنان استى. تەكشە ەكونومىكاسىنىڭ اقاۋسىز، بايىاندى دامۇىن جەبەپ، ولاردىڭ جۇمىستانۇدى، شارۋاۋاشلىق قۇرۇدى جەبەۋ، تۇننىۋ بازارىن كەڭەيتىۋ، ۇوندە. رىس ۇلگىسىندە جاڭغالىق اشۇ سىياقتى رولىن ساۋلە. لەندىرىدك. زەرەتتەپ – جاساۋ، جوبالاۋ، وسى زا. مانى زات اينالىمى، تەكسەرۋ، ولشەۋ، موپىنداۋ سىياقتى ۇندىرىس سىپاتتى قىزمەت وتەۋ كاسىبىن دامىتتىق. جالبى بەتتىك ساپا باسقارۋدى جانە ساپا نەگىزدك قۇرىلعى قۇرىلىس كۇشەيتتىك. جۇڭگو جاساعان ونىمىدەرلىك ساپاسى مەن باسەكەلىك قۇاتىن ۇزدىكىسز جوعارىلاتتىق.

(5) ەل بىشىنەنكى ۇتىمدى سۇرانىم اياسىن كەڭەيتىپ، وڭىرلىك ساپىكەسە دامۇدى جانە جا. ڭاشا قالا – قالاشىقتاۋدى ىلگەرلەتتىك. جاڭا دامۇ ارناسىن قالىپتاستىرۇدى ارقاۋ ەتىپ، وراسان زور كولەمدەگى بازار باسىمدىەن تابان تىسەر تىناقق ەتىپ، شىكى سۇرانىمدى كەڭەيتىۋ ستراتەگ. ياسىن ائقارۋدا تاباندى بولپ، ەكونومىكائى ارتتە. راتىن اناعۇرلىم كوپ قوزعاۋشى كۇش قاپنارىن جەتىلدىردىك.

تۇتتىۋ مەن ۇتىمدى قارجىلاندىردۇدى كۇش سالا كەڭەيتتىك. نىدەت تۇلىۋدان بۇرىن، تۇتتىۋ ەلمىز ەكونومىكاسىنىڭ ارتۋىنىداعى باستى سۇپرەۋ– شى كۇشكە اينالدى. سۇرانىستىڭ جەتكىلىكىسز بولۋى، ەتپىتى، نارايۋى تۇپلعان كەزدە، ەمىز تۇ– تىنۇدىڭ نەز ارادا قالىنبا كەلۇىن جەبەدىك. تۇرەمىد. داردىڭ كىرىسىن ارتتىرۇدى كوپ ەتۇرلى ارنايمەن جەبەپ، جوعارى، ورتا، تومەن كىرىستى قاۋىمىنىڭ كىرىسىن جوعارىلاتتىق. اۋتوموبىل، ۇي ەلەكتىر جابدبىقتارى سىياقتى كوپ قولىدى تۇتتىۋعا قولداۋ كورىسەتتىك، اۋتوموبىلدىڭ قولىداعى سانى 300 مىلليوننان اسىپ، %7.46 ارتتى. جەلىدە، جەلىدەن تىس تۇتتىۋدىڭ نىشكەرلەي توعىسۇىن ىلگەرلەت. تىك. ناقتى زاتتىق تاۋاردىڭ توراپتا بولشەك ساتىلۇ سوماىى قوعامدىق تۇتتىۋ بۇيمىدارىنىڭ بولشەك ساتىلۇ جالبى سوماىسندا يەلەيتىن سالياعى %8.1۵تىن جوعارىلاپ %27.۲كە جەتتى. قالاداعى الەۋمەتتىك اۋماقتاردى حالققا قولايلى، ساۋداعا قولايلى ەتسپ ادامىتىپ، اۋىل – قىستاقئاردىڭ جەدەل جەتكىزۋ زات اينالىمى چونەلتىۋ جۇيەسىن كەمەلدەندىردىك. ساياحات كاسىبىن دامىتۇعا كۈمەك كورىسەتپ، سۇ– يەمەلدەدىك. ولقىلىقتاردى تولىقتاۋ، قۇرىلمىدى رەتتەتۋ، ارىن ۇستەۋ ارقىملى ۇتىمدى قارجى قوسۇدى كەڭەيتتىك. قارجى قوسۇ، قارىجى قۇرلۇ ەتۇزۋىسى – مەحنازىمىندە جاڭغالىق اشىپ، مەجە ەسەپ نىشىندەگى قارجى قوسۇعا جەتەكتەۋ مەن قوعامدىق قارجى قوسۇدى ەسەلەپ ارتتىرىپ، جەرىگىلىكتى ورن ۇكەمەتتەرنىڭ ارناۋلى زايوم سوما ۇلەسىن ارتتىرىپ، قاتىناس، سۇ يىگىلگى، نەنرىگيا، بىنفورماتىسيا سىياقتى نەگىزدىك قۇرىلمىلار مەن خالىق تۇرمىسى بىنجەنەريا قۇرىلىسىن ەتۇيىد. دى تۇردە قولداپ، قوعامدىق كاپىتالىدىڭ قۇرد. لىس اينالىمىنا ات سالىسۇىن شاپىتتاندىرىپ، حا. لىقتىق قارجى قوسۇ بەلسەندىلىگىن جۇمىلدىر. دىق.

وڭىرلىك دامۇدىڭ نەڭگەرەمدىلگى مەن ساپ. كەسىمدىلىگىن كۇشەيتتىك. باتىس بولىكتى قاۋىرت اشۇدى، شىعىس سولتۇستىكتى جاپپاي كورگەپتۇ. دى، ورتا بولكتەنگى وڭىرلەردى سەرپىلىتۇدى، شىعىس بولىكتى الدىمەن دامىتۇدى ەمىر تۇتاسى جوسپارلاپ ىلگەرلەتتىك، ورتا، باتىس بولىك را. يونداردىڭ ەكونومىكاسىنىڭ ارتقۇ قارقىنى جالبى جاقئان شىعىس بولىك رايونداران جوعارى بولدى. توڭكەرستىك باپىرى رايوندار، ۇلتىتق وڭىرلەر، شەكارا وڭىرلەرگە قولداۋ كورسەتۇ تەپ. نىن ارتتىرىپ، ورتالىق قازىنانىڭ قاتىستى وڭىرلەر– گە اۋدارپ تولەيتىن شىعىسىنىڭ سالىستىرماسى 5 جىلدىڭ الدىنىداعىدان %8.66 ارتتى. بەيجىڭ – تىيانجىن – حبەيدىڭ ساپىكەستى دامۇىن، چاڭجىياڭ انتراۋد. ەكونومىكالىق بەلدەۋىنىڭ دامۇىن، چاڭجىياڭ انتراۋد. نىڭ ەمىر تۇلعالانىپ دامۇىن ىلگەرلەتسپ، حۇاڭخى وزەنى الاينىڭ ەكولوگياسىن قورعاۋدى جانە جوعا. رى ساپالى دامۇىن ىلگەرلەتتىك. شيۇڭان جاڭا رايونىن جوعارى ىلشەمەىن، جوعارى ساپامەن قۇردىق. تەڭىز– مۇخىت ەكونومىكاسىن دامىتتىق، ەكونومىكا. لىق قىيىنشىلىعى بار وڭىرلەردىڭ دامۇىنا قولداۋ كورىسەتسپ، بايلىق سىپاتتى وڭىرلەردىڭ تىپ جاڭغالاپ دامۇىن جەبەپ، جاعىدالى جارى بەرەتەن وڭىرلەردى جەتەكتەۋىشلىك سىتەۋ رولىن ەتپتە دە ساۋلەلەندىرە تۇسۇنە شاپىتتاندىرىپ، ەتپتە دە كوپ جاڭا ارتۇ ۇيەگىنىڭ، بەلدەۋىنىڭ قالىپتاسۇىن

ۇكىمەت قىزمەتىنەن بايانداما

تىك. اۋىل – قىستاق قۇرىلىسى ارەكەتىن باستاپ اتە. قارىپ، اۋىل – قىستاقئاردىڭ قونىس ورتاسىن ۇز– دىكىسىز وڭىاپ، جاقسارتىپ، سۇ، ەلەكتر، جول، تايىبى گاز، بىنفورماتىسيا، پوچتا سىياقتى نەگىزدىك قۇرىلغى قۇرىلمىستارىن كۇشەيتىپ، شارىقا ۇيلەسە. تىن اۋىل – قالاشىقتاردا جانە قۇرىلمىدىق قىستاقە. ئاردا قاتتىلاندىرىلعان جول، جولۋشى اۋتوكولىگە. نىڭ تۇتاسۇىن سىكە اسىرىپ، اۋىل – قىستاقئاردا قۇبىر سۇنىڭ جالبىلاشۇ مولشەرىن %80تىن %87كە جوعارىلاتىپ، كوپ جىلدان بەرى اۋىل – قىستاقئا. عى 24 مىلليوننان استام حاۋىپتى ۇيدى جاڭغالاپ سالىدىق. قامداۋ – ساۋدا سەلبەستىك كووپەراتىۋى، كوللەكتىپۆ ورمان ۇقىعى، تىڭ يىگەرۋ سىياقتىلاردىڭ رەفورماسىن تەرەڭدەتسپ، ەرەكشە بايلىققا سۇبە. نىپ اۋىل – قىستاقئاردىڭ كاسىپ سالاسىن دامە. تىسپ، دىقانئاردىڭ جۇمىستانۇىن، شارۋااشلىق قۇرۇىن، كىرىسىن ارتتىرۇىن جەبەدىك. شارۋا جۇ– مىسكەرلەردىڭ تىيەسىلى ەڭجەكاقىسىن دەر كەزىندە قولىنا تىيگىزۇدى قامتاماسىز ەتۇ ۇشىن، دىقان جۇ– مىسكەرلەردىڭ ەڭجەكاقىسىن كەشەۋىلدەتۇدى جونگە سالۇدى ۇزدىكىسىز كۇشەيتىپ، شارۋا جۇ– مىسكەرلەردىڭ ەڭجەكاقىسىن تولەۋدى قامتاماسىز ەتۇ ەرەجەسىن شىعارىپ، ادەبى كەشەۋىلدەتۇ ارە. كەتىنە قاتاڭ سوققى بەردىك.

(7) سىرتقا ەسەك اشۇدى تاباندىلىقپەن كە. ڭەيتىپ، ۇزارا تىپىمدىلىك جاساۋ، تەڭ يىگىلىك. تەنەۋ سىندىى حالقارقالىق ەكونومىكا – ساۋدا سەلبەستىگىن تەرەڭدەتتىك. سىرتقى ورتانىڭ وز– گەرىسىنە توتەپ بەرۋ ۇشىن، اناعۇرلىم بەلسەند. دى، درىقتى اشىق ۇستاۋ ستىرانەگياسىن ائقزارپ، جوعارى دەڭگەيدە اشىق ۇستاۋ ارقىلى رەفورمانى، دامۇدى اناعۇرلىم پارەمەندى جەبەدىك.

يىپورت – ەكسىپورتنىڭ ورنىقتىلىق بارىسىندا ساپاسىنىڭ جوعارىلاۋىن ىلگەرلەتتىك. ەكسىپورتە. تان باجى قايتارۇ، امانات قامسىزداندىرۇ، امانات – قارىز سىياقتىلارعا ساپاسياتىتق قولداۋ كورسەتۇ تە. بىنىن ارتتىرىپ، كاسىپورىنداردىڭ ەكسىپورتىتان باجى قايتارۇدى ەبىتىرۇ ۇقتىن 6 قىزمەت كۇنى نىشىنە قىسقارتتىق. سىرتقى پەرمەۋاتىتق جىزىمەت وتەۋدى ساپالاندىردىق. سىرتقى ساۋدا جانغا فور– ماتىياسىسىن دامىتىپ، شەكارا ائتىناق 15۲ ەلكەتوردند. دى ساۋدا كەشەنىدى سىناق رايونىن جاڭغادان قۇرىپ، شەتەلدەن ەمىر توپ قامبا سالۇعا قولداۋ كورسەتتىك. حالقارقالىق يىپورت كورمەسى، گۇاڭجىوۋ جىارەمڭجەسى، جۇڭگو حالقارقالىق قىزمەت وتەۋ ساۋدا جارىەمڭجەسى، جۇڭگو حالقارا. لىق تۇتتىۋ بۇيمىدارى كورمەسى سىياقتى كەلىلى كورمەرلەردىڭ، جارىەمڭجەلەردىڭ رولىن ساۋلەلەند. دىردىك. كەدەنەىن ۇتۇدىڭ قولايلى بولۇن ىلگە. رىلەتسپ، يىپورت – ەكسىپورتتا كەدەنەىن ۇتۇ ۋا. قىتىن جەكە – جەكە %67 جانە %92 ازىپتىسپ، يىپورت – ەكسىپورت بۇنىسىندا ولشەمگە تولمەدى بولۇعا جۇمىسالاتىن وزىندىك قۇندى كورىنەكتى ازىپتىق. كەدەن باجىسىنىڭ جالبى دەڭگىينە %8.9تەن %4.7كە تومەندەتتىك. قىزمەت وتەۋدە، ساۋدادا جاڭغالىق اشۇدى دامىتۇ سىناق تۇيىندەرىن جاپپاي تەرەڭدەتسپ، شەكارا ائتاعان قىزمەت وتەۋ ساۋدا. سى بوينىشا ۇنامىسز تىزىبىدىكتى شىعاردىق. يىپورت – ەكسىپورتنىڭ تۇراقى ارتتۇ ەكونومىكانىڭ دامۇىنا پارەمەندى تىرەك بولدى.

شەتەل قارجىسىنان بەلسەندى، ۇتىمدى پايد. دالاندىق. شەتەل ساۋداگەرلەرنىڭ قارجى قوسۇ زامنىن ائقارۇ ەرەجەسىن شىعارىپ، شەتەل ساۋدا. گەرلەرىنىڭ قارجى قوسۇ ورتاسىن ۇزدىكىسىز جاقە. سارتتىق. شەتەل قارجىسىنىڭ بازارعا كىرۇىنە رۇقسات ەتۇدى ۇزدىكىسىز كەڭەيتىپ، بۇكىل ەا. دەگى جانە ەركىن ساۋدا سىناق رايوندارىنداعى ۇنامىسز تىزىبىدىكتەگىلەردى جەكە – جەكە %5۱ جانە %72 قىسقارتتىق، جاساۋ كاسىبى سالاىسنى نە. گىزنەن جاپپاي ەركىن ۇستاپ، فىنانسى سىياقتى قىزمەت وتەۋ كاسىبىن اشىق ۇستاۋ دەڭگەين ۇز– دىكىسىز جوعارىلاتتىق. 2۱ ەركىن ساۋدا سىناق را. يونىن قۇرىپ، حاينان ەركىن ساۋدا پورتى قۇرىلد. سىن ورنىقتى ىلگەرلەتتىك. جەر – جەر تاسىلدە جاڭغالىق اشىپ، شەتەل قارجىسىمەن قىزمەت وتەۋ. دى جەبەۋدى كۇشەيتىپ، ساۋداگەر شاقىرىپ قارجى ەنگىزۋ جانە نىساندارى ەتۇيىلىستىرۇ تەپ. نىن ارتتىردى. ەمىر توپ شەتەل قارجىلاندىرىغان ەرى نىساندار تىياناقتانىپ، ەلمىز شەتەل ساۋدا. گەرلەرىنىڭ قارجى قوسىپ، شارۋااشلىقتى گۇلدەند.

دىرۇدىڭ داڭغالى جەرنە ۇزدىكىسىز اينالدى. ”ەمىر بەلدەۋ، ەمىر جولدى“ جوعارى ساپا. مەن بىرگە قۇرۇدى ىلگەرلەتتىك. بىرگە اقلدىساۋ، ادامدى وزەك سىزىمەن ۇكىمەت وتەۋدى دامىتۇدى جەدەلدەت. ادامدى وزەك سىزىمەن ۇكىمەت وتەۋدى دامىتۇدى جەدەلدەت. ادامدى وزەك سىزىمەن ۇكىمەت وتەۋدى دامىتۇدى جەدەلدەت. ادامدى وزەك سىزىمەن ۇكىمەت وتەۋدى دامىتۇدى جەدەلدەت. ادامدى وزەك سىزىمەن ۇكىمەت وتەۋدى دامىتۇدى جەدەلدەت. ادامدى وزەك سىزىمەن ۇكىمەت وتەۋدى دامىتۇدى جەدەلدەت. ادامدى وزەك سىزىمەن ۇكىمەت وتەۋدى دامىتۇدى جەدەلدەت.

بىرگە قۇرۇ، تەڭ يىگىلىكتەنۇگە تاباندى بولپ، بازار پرىنسىپىنە جانە حالقارقالىق جالبىلىق قاغىداعا بويسىۇنىپ، ۇزارا ۇلاستىرۇ – تۇتاستىرۇ جانە ۇند– دىدىس قۇاتى سەلبەستىك نىساندارىنان ەمىر تويىن ائقاردىق. جىبەك جولى بوينىداعى مەمەلكەتتەرەمەن تاۋار يىپورت – ەكسىپورت سوماسى جىلىنا ورتا ەسەپپەن %4.13 ارتىپ، ارقايىسى سالاداعى اۋىس – كۇبىسى سەلبەستىگىن ۇزدىكىسىز تەرەڭدەتتىك. باتىس وڭىردەگى قۇرلىق – تەڭىز جولى جاڭا ارنا قۇرىلىسىن ىلگەرلەتتىك. شەتەلگە قارجى قوسۇدى اقاۋسىز، ەتارتىپتى دامىتۇعا جەتەكشىلىك ەتسپ، شەكارا سىرتىنداعى حاۋىپ – قاتەردەن ساقاتاۋدى – مەڭگەگەرۋدى كۇشەيتتىك. 6 ەركىن ساۋدا كەلىسىمە. نە جاڭغادان قول قويىپ جانە دارەجەسىن جوعارد. لاتتىق. ەركىن ساۋدا سەرىكتەرىمەن بولغان تاۋار يىپورت – ەكسىپورت سوماسىنىڭ يەلەيتىن سالىستىرماسى %26تىن %35 اينالسىندا جوعارىلا. دى. كوپ جاقنى ساۋدا ەتۇزىلىسىن باتىل قورعاپ، ساۋدا قورعايمىز؛ دىغىنا قارسى تۇرىپ، ەكونومىكا – ساۋدا قاجالىسىنا ياپسالدى توتەپ بەرىپ، ساۋدا مەن قارجى قوسۇدىڭ ەركىن، قولايلى بولۇن جە. بەدىك.

(8) ەكولوگىيالىق ورتانى قورعاۋدى كۇ. شەيتىپ، جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى دامۇدى جەبەدىك. جاسىل تاۋ، تۇنىق سۇ — با. عالى بايلىق ۇستانىمىنا تاباندى بولپ، ەكولوگيا. لىق وركەنىيەت ەتۇزىمى جۇيەسىن اقاۋسىزداندىد. رىپ، دامۇ مەن قورعاۋدىڭ قاتىناسىن ويداعىداي ەمىر جاپلى ەتسپ، باياندى دامۇ قابىلەتىن ۇزدىكە. سىز جوعارىلاتتىق.

لاستاۋدى وڭاۋ مەن ەكولوگىيالىق قۇرىلىسە. تى كۇشەيتتىك. لاستاۋدى دلەم – ەدال وڭاۋعا، لاستاۋدى علمىي وڭاۋعا، لاستاۋدى زاڭ بوينىشا وڭاۋعا تاباندى بولپ، لاستاۋدان ساقئاۋ – وڭاۋ– دان قامال اۋدى نىشكەرلەيلى ىلگەرلەتتىك. كوپ لاستاۋشى زانتاردى ساپىكەستى وڭاۋعا جانە وڭىر– لىك بىرلەسپ ساقئاۋ، بىرلەسپ تىزىگىندەۋگە ەمان بەرىپ، ايماق دارەجەلى جانە ودان جوعارى دارەجەلى قالالاردىڭ اۋا ساپاسىنىڭ تاماشا كۇن سانى سالىستىرماسىن %5.86كە جىمتكىزىپ، 4 پاينىز جوعارىلاتتىق. ايماق دارەجەلى جانە ودان جوعا. رى دارەجەلى قالالارداعى قارا قوشقىل، ساسىق سۇلاردى نەگىزىنەن جوعالىتىپ، ماڭىزدى وزەن – كولدەرەدىڭ، جاعاعا تاياۋ تەڭىز الاپىندا لاستاۋدان ساقئاۋنىدى، وڭاۋدى ىلگەرلەتتىك. تىوپىراقتىڭ لاستاۋىنىڭ حاۋىپ – قاتەرىنەن ساقئاۋ – تىزىگند. دەۋدى جانە قالىپنا كەلتىرۇ تەبىنىن كۇشەيتىپ، قاتتى جاراقسىز زانتار مەن جاڭا لاستاۋشى زانتار. دى وڭاۋدى كۇشەيتتىك. ەگىستىك جەرلەردى جانە ماڭگىلىك، نەگىزگى ەگىنجايباردى قورعاۋ– دىڭ قىزىل سىزىمىن، ەكولوگىيائى قورعاۋدىڭ قىزىل سىزىمىن جانە قالا – قالاشىقتاردى اشۇدىڭ كولەمىن جاپپاي بەلگىلەدىك. تاۋ، سۇ، ورمان، اتىز، كول، جاپلىم، قۇمدىقتى ەمىر تۇلعالاندىرىپ قورعاۋعا جانە جۇيەلى وڭاۋعا تاباندى بولپ، ەمىر توپ كەلىلى ەكولوگىيالىق يىنجەنەريالاردى اتە. قارىپ، وزەن، كول باستىعى ەتۇزىمىن، ورمان باستىعى ەتۇزىمىن جاپپاي ىلگەرلەتتىك. چاڭجىياڭ– دى قاۋىرت قورعاۋدى بىرگە يىگەرۋدى ىلگەرلە. تىپ، چاڭجىياڭ وزەنىندەگى ماڭىزدى سۇ ايدىنىسندا بالىق اۋلاۋعا 10 جىل تىىم سالۇدى نىشكەرىلەي اتە. قاردىق. وركانگىزىمەردىڭ كوپ تۇرۇللىگىن قور– عاۋدى كۇشەيتتىك. ەكولوگىيائى قورعاۋعا تولەم بەرۇ ەتۇزىمىن كەمەلدەندىردىك. ورماننەن كۈمە. كەرىلۇ مولشەرىن %24كە جەتكىزىپ، جاپلىمىنىڭ وسىدىىك جامىلىسىمەن جاپلىلىق كۈمەكرەلۇ مۈا. شەرىن جانە سازداردى قورعاۋ مولشەرىن جەكە – جەكە %۵0تىن اسىرىپ، سۇ – تىوپىراق زايا بولغان، قۇمايتپانغان، قۇمدىققا اينالغان جەرلەردىڭ اۋماعى جەكە – جەكە %106 مىڭ شارشى كىلومەتر، 38 مىڭ شارشى كىلومەتر، 33 مىڭ شارشى كىلومەتر ازىد. دى. خالىق بۇقاراسى كوك اسپاننان، اقشا بۇلتتان، تۇنىق سۇدان، جاسىل تاۋدان بارغان ساين كوپ يىگىلىكتەندى.

نەنرىگيا ۇنەمدەپ، كومىر قىشقىل گازىنىڭ شىعارلۇىن تومەندەتۇدى ورنىقتى ىلگەرلەتتىك. نەنرىگيامەن حاۋىپسىز، ورنىقتى قامداۋ مەن جاسىل، تومەن كومىر قىشقىل گازدى دامۇدى ەمىر تۇتاس جوسپارلاپ، كومىر قىشقىل گازىن شىعارۇ– دىڭ بەلگىلەنگەن وركەش ەمانى مەن كومىر قىشقىل گازىن بەيتىنارپاتاۋدى علمىي، ەتارتىپتى ىل. گەرلەلەتتىك. نەنرىگيا قۇرىلمىەن ساپالاندىرىپ، ەك تومەن دارەجەدە نىسىستىرانىن كومىر ەلەكتىر

اگراكتاتارى ەمىر مىللىيارد 50 مىلليون كىلوۋاتئان اسىپ، قايتا تۇتىندايتىن نەنرىگيا پايدالانىلانتىن گەنە. راتور اگراكتاتار كولەمى 650 مىلليون كىلوۋاتئان اسىپ ەمىر مىللىيارد 200 مىلليون كىلوۋاتئان استامعا جەتپ، نازا نەنرىگيادان تۇتىنىتۇ سالىستىرماسى %8.20تىن %25تىن استامعا جوعارىلادى. بايلىقتى ۇنەمدەۋ قىزمەتىن جالبى بەتتىك كۇشەيتىپ، جاسىل شارۋاشلىق پەن اينالھالى شارۋاشلىقتى دا. مىتىپ، نەنرىگيا ۇنەمدەيتىن قورشاعان ورتانى قور– عايىتىن تەحنىكالارا مەن ونىمەدەردى زەرەتتەپ – اشۇدى، قولدانۇدى جەبەدىك. ەكولوگىيالىق جۇيە. نىڭ كومىر قىشقىل گازدى ەسىمەرۋ قۇاتىن جوعا. رىلاتىتىق. جاسىل دامۇعا فىنانسىتق قولىداۋ كورسەتۇ تەبىنىن كۇشەيتتىك. نەنرىگيانىڭ سارىپ بولۇىن باعالاۋ ەتاسلىن كەمەلدەندىردىك. كىلېيات وزگەرىسنە توتەپ بەرۇ جونىندەگى حالقارقالىق سەلبەستىككە بەلسەنە ات سالىسىپ، الەمدىك كىلېماتتى وڭاۋدى ىلگەرلەتۇگە جۇڭگو ۇلەسىن قوستىق.

(9) خالىق تۇرمىسىن شىنايى قامتاماسىز ەتىپ جانە جاقسارتىپ، قوعامدىق ىستەردىڭ دامۇىن جەدەلدەتتىك. خالىقتى وزەك ەتكەن دامۇ يدەيياسىن دايەكتىلەندىرىپ، خالىق تۇرمىسنا ۇسىنە. لمەدى ۇزدىكىسىز ارتتىرىپ، بار كۇشەين نەگىزگە كە. پىلدىك ەتىپ، تومەنگى شەكتىن تۇسىرمەي، ادىلدىك تى جەبەپ، الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋ دەڭگەين جۈ. غارىلاتىپ، نەگىزدىك الەۋمەتتىك قىزمەت وتەۋدى بىرەكلەكىلەندىرۇدى جەبەپ، دامۇ بارىسىندا حالقە. تىڭ رىس – قۇتىن ۇزدىكىسىز ارتتىردىق.

وقۇ – اعارتۇدىڭ ادىلدىگى مەن ساپاسىنىڭ جوعارىلاۋىن جەبەيدىك. عاسىرلىق ۇلى جوسپار وقۇ – اعارتۇدى نەگىز ەتەدى. قىزانالىق وقۇ – اعارتۇ قاراجاتىنىڭ شىكىى ۇندىردىستىڭ جالبى ەنىم قۇنىندا ۇستايتىن سالىستىرماسى جىلىنا %4تىن جوعارى دەڭگەيدى ساقئادى، وقۇشلاردىڭ جان باسىندىق قاراجات قوسىلمىى زور دارەجەدە ارتتى. اۋىل – قىستاقئاردىڭ مىندەتتى وقۇ – اعارتۇنىداعى لاىشتقارداعى ۇلكەن نورمالى كلاسئاردى نەگىزد. نەن جوعالىتىپ، قالاعا كىرىپ جۇمىس سىتەيتىندەر– دىڭ پەرزەنتتەرىنىڭ وقۇعا ەتۇسۇ ماسەلەسىن شەشۇدى ىلگەرلەتسپ، مىندەتتى وقۇ – اعارتۇدىڭ بەكەمدەلۇ مولشەرىن %8.۹3تىن %9۵.5كە جوعارىلات. تىق. مىندەتتى وقۇ – اعارتۇدى مەملەكەت ەمىر تۇتاس ائقارۇعا تاباندى بولپ، خالىق باسقارۇنىدا. عى مەكتەپتەردىڭ وقۇ – اعارتۇدى دامىتۇىنا جەتەك. شىلىك ەتتىك، ارىناعا تۇسىردىك. مىندەتتى وقۇ – اعارتۇ سانسىنداعى وقۇشلاردىڭ اۋىرتپالغىن جە. ڭىلدەتتىك، جاستار مەن وسپىرىمەردىڭ سالاماتە. تىق دەڭگەيىن جوعارىلاتتىق. قورەكتىك جاقسارتۇ جوسپارىن ۇزدىكىسىز ائقزارپ، جىل ساينىن 37 مىلليوننان استام وقۇشنى يىگىلىككە كەنەلتتىك. وقىتۇشلاردىڭ، اسرەسە، اۋىل – قىستاق وقىتۇشە. لارىنىڭ ەڭجەكاقى ماملەسىن قامتاماسىز ەتتىك. با. لابقاشىمەن قامداۋدى تۇرلىشە جولدارىمەن كۈ– بەيتتىك. ورتا مەكتەپ سانسىنداعى وقۇ – اعارتۇدا وقۇعا ەتۇسۇ جاپلىلىق سالىستىرماسىن %۹0تىن اسىر– دىق، كاسپىنىك وقۇ – اعارتۇدىڭ ۇيلەسىمدىلىگىن كۇشەيتىپ، كاسپىنىك مەكتەپتەردىڭ مەكتەپ باسقارۇ شارئ – جاعادىين ۇزدىكىسىز جاقسارتتىق. جوعارى مەكتەپ ەنىيىحائى جاپلىلىق رەفورماسىن بەلسەندى، ورنىقتى ىلگەرلەتسپ، جوعارى دارەجە– لى وقۇ – اعارتۇداعى جالبى وقۇعا ەتۇسۇ مولشەرى %7.45تىن %59.6كە جوعارىلادى، جوعارى مەكە. تەپتەر وقۇشى قابىلداۋدا ورتا، باتىس بولىك رايۈد– دارىنا جانە اۋىل – قىستاقئارعا بەدىمەلۇ تەبىنىن ۇزدىكىسىز ارتتىردىق. ەكونومىكاسىندا قىيىنشىلىق بار جوعارى مەكتەپتەردەگى وقۇشلارعا بەرىلەتىن مەملەكەتتىك وقۇ كۈمەك قارىز اقشاسى سوماسىن زور مولشەردە جوعارىلاتتىق. ”نەگىزدى كۇشەيتىۋ جوسپارىن“ جانە نەگىزدىك پاندەر بوينىشا ۇزدىك دارىندىلاردى باۋلۇ جوسپارىن نىشكەرد– لەي ائقزارپ، 288 نەگىزدىك پاندەر بوينىشا ۇزدىك وقۇشلاردى باۋلۇ بازارسىن قۇرىپ، دۇنيە جۇزىلىك ماڭداي الدى داشۇە جانە ماڭداي الدى ەپان قۇرىلىسىن ۇزبەي ىلگەرلە. تىپ، دامۇداعى دارىندىلار نەگىزىن ۇزدىكىسىز بەكەمدەدىك.

ەمدەۋ – دەنساۋلىق ساقئاۋدىڭ قىزمەت وتەۋ قۇاتىن جوعارىلاتتىق. سالاماتتى جۇڭگو ارە. كەتىن نىشكەرىلەي ىلگەرلەتسپ جانە قۇلىشنا جالبە– لاستىرىپ، ەمدەۋ، ەمارى – دارمەك، دەنساۋلىق ساقتاۋ ەمدەۋ – دەنساۋلىق ساقتاۋ ەتۇزىمىن گىزىدىك ەمدەۋ – دەنساۋلىق ساقتاۋ ەتۇزىمىن الەۋمەتتىك ەنىم رەتىندە جالبى حالققا ۇسىنىپ، بۇقارا. نىڭ ەمدەلۇ قىين بولۇ، ەمدەلۇ قىمبات بولۇ ماسە– لەسن اناعۇرلىم باسەڭدەتتىك. (جالعاسى 5 – بەتتە)

^[1] مەكەن - جايىمىز: *ئۆرمىجى قالاسى خۇجىۋان سولتۇستىك جولى 500 - ئومىر، تاراتۇ ورتالىغى: 5593341، جارناما باسقارماسى: 5593341 پوچتا ئومىرى: 830028، ايلىق باعاسى 19 يۋان، جىلدىق باعاسى 228 يۋان